

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 10-10-2013

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/6406/10-10-2013

Γ Ν Ω Μ Ο Δ Ο Τ Η Σ Η 6/2013

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, συνήλθε μετά από πρόσκληση του Προέδρου της σε τακτική συνεδρίαση την 2α Οκτωβρίου 2013 στο κατάστημά της, σε συνέχεια των από 11.7.2013 και 25.7.2013 τακτικών συνεδριάσεών της, αποτελούμενη από τους Π. Χριστόφορο, Πρόεδρο, Λ. Κοτσαλή, Α.Ι. Μεταξά, Δ. Μπριόλα Α. Συμβώνη, Κ. Χριστοδούλου και Π. Τσαντίλα τακτικά μέλη. Μετά από εντολή του Προέδρου συμμετείχε επίσης το αναπληρωματικό μέλος της Αρχής Σ. Βλαχόπουλος, ως εισηγητής, με δικαίωμα ψήφου. Στη συνεδρίαση, χωρίς δικαίωμα ψήφου, παρέστησαν η Κ. Καρβέλη, Δ. Ζωγραφόπουλος, Ε. Μαραγκού, Ε. Χατζηλιάση, και Μ. Αλικάκου, ΕΕΠ - νομικοί ελεγκτές ως βοηθοί εισηγητές και η Μ. Γιαννάκη, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας, μετά από εντολή του Προέδρου.

Η Αρχή συνεδρίασε προκειμένου να γνωμοδοτήσει επί αιτήσεων υπευθύνων επεξεργασίας - υπηρεσιών του δημόσιου τομέα, οι οποίοι ζητούν να πληροφορηθούν, εάν είναι επιτρεπτή η πρόσβαση τρίτου σε δημόσια έγγραφα που περιέχουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Στη συνεδρίαση της 11ης.7.2013 και μετά από κλήσεις της Αρχής (Γ/ΕΞ/4474/03-07-2013, Γ/ΕΞ/4469/03-07-2013, Γ/ΕΞ/4473/03-07-2013, Γ/ΕΞ/4470/03-07-2013, Γ/ΕΞ/4467/03-07-2013, Γ/ΕΞ/4468/03-07-2013, Γ/ΕΞ/4475/03-07-2013) παρέστησαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους η Δροσοπούλου Σοφία, πληρεξούσια δικηγόρος του ΤΕΙ Α, Πανατζόπουλος Πέτρος, πληρεξούσιος δικηγόρος

της Α, Καβαδέλλας Κωνσταντίνος, πληρεξούσιος Δικηγόρος της Β, Παπακωνσταντίνου Βασίλειος, πληρεξούσιος δικηγόρος του Γ.Ν.Ν. Γ, Η, Γραμματέας Συμβουλίου Κρίσεων Γιατρών του Γ.Ν. Ν. Γ και ο Δ.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Η σχέση μεταξύ του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος της πληροφοριακής αυτοδιάθεσης του ατόμου (άρθρο 9Α Σ) και της επίσης συνταγματικά κατοχυρωμένης αρχής της διαφάνειας (με τις ειδικότερες εκφάνσεις του δικαιώματος στην πληροφόρηση, άρθρο 5Α Σ, και του δικαιώματος πρόσβασης στα διοικητικά έγγραφα, άρθρο 10 παρ. 3 Σ) απασχολεί ιδιαίτερα την Αρχή κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών. Με δεδομένο ότι δεν υπάρχει ιεραρχική σειρά μεταξύ των ανωτέρω δικαιωμάτων, η ταυτόχρονη εφαρμογή των νομοθετικών διατάξεων που εξασφαλίζουν την πρόσβαση του πολίτη στα δημόσια έγγραφα (άρθρο 5 ΚΔΔιαδ) αφενός και την προστασία των προσωπικών δεδομένων (ν. 2472/1997) αφετέρου συνιστά αρκετές φορές πρόκληση. Ένα μεγάλο ποσοστό των αιτήσεων για γνωμοδότηση της Αρχής, προέρχεται από υπηρεσίες του δημόσιου τομέα, οι οποίες ζητούν να πληροφορηθούν, εάν είναι επιτρεπτή η πρόσβαση τρίτου σε δημόσια έγγραφα που περιέχουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Ως αντιπροσωπευτικές φέρονται ενώπιον της Αρχής οι ακόλουθες περιπτώσεις:

1) Το ΤΕΙ Α ζητά την γνώμη της Αρχής σχετικά με τη νομιμότητα χορήγησης σε αιτούντα τρίτο του πρακτικού εκλεκτορικού σώματος Τμήματος της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας του ΤΕΙ Α. Συγκεκριμένα, η αιτούσα Ε, επίκουρη καθηγήτρια στο Τμήμα αυτό ζητά τη χορήγηση του προαναφερθέντος πρακτικού που αφορά στη μετατροπή προσωποπαγούς θέσης επίκουρου καθηγητή, του Ζ, σε μόνιμη τακτική θέση αναπληρωτή καθηγητή στο ίδιο τμήμα. Η αιτούσα ζητά το έγγραφο αυτό προκειμένου να το χρησιμοποιήσει δικαστικά για την υπεράσπιση των νόμιμων δικαιωμάτων της, ήτοι να προσφύγει στη δικαιοσύνη και τη διοίκηση εναντίον της απόρριψης αίτησής της για μετατροπή της προσωποπαγούς θέσης της επίκουρης καθηγήτριας που κατέχει σε αναπληρώτριας και όχι για να προσβάλει δικαιώματα τρίτων.

2) Με προσφυγή της η Β καταγγέλλει στην Αρχή ότι το Συμβούλιο Επιλογής

Διευθυντών του Γενικού Νοσοκομείου Γ, επεξεργάστηκε παράνομα προσωπικά της δεδομένα. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα αναφέρει ότι συμμετείχε σε διαδικασία για τη πλήρωση θέσης Διευθυντή του Γ. Ν. Ν. Γ με συνέπεια το πρακτικό επιλογής που εκδόθηκε να περιλαμβάνει προσωπικά στοιχεία και πληροφορίες που αποτελούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα της ίδιας. Εν συνεχεία, και κατά τη διάρκεια παρόμοιας διαδικασίας για τη πλήρωση θέσης Διευθυντή του Γ. Ν. Δ η προσφεύγουσα διαπίστωσε ότι η συνυποψήφιά της στην προκήρυξη αυτή, Α είχε καταθέσει υπόμνημα στο οποίο είχε συναφθεί το ως άνω αναφερόμενο πρακτικό επιλογής του Γ. Ν. Νοσοκομείου Γ, στο οποίο, όπως προαναφέρθηκε, περιλαμβάνονταν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα της Β και το οποίο όμως, δεν αφορούσε την Α καθώς δεν είχε λάβει μέρος στη διαδικασία πρόσληψης του νοσοκομείου αυτού.

3) Ο Δήμος Ε ζητά από την Αρχή να του γνωρίσει εάν είναι νόμιμη η χορήγηση σε δημότη στοιχείων σχετικών με τις υφιστάμενες οφειλές προς το Δήμο. Ειδικότερα, ο αιτών δημότης ζητά να γνωρίζει από ποια αιτία προέρχεται και από πότε κάθε οφειλή προς το Δήμο Ε για κάθε οφειλέτη ξεχωριστά.

4) Η Ε - κάτοχος άδειας λειτουργίας κινητής καντίνας στη θέση Χ του Δήμου Ψ ζητά από το Δήμο Ψ και ειδικότερα από τις δημοτικές ενότητες Κ και Λ τη χορήγηση αντιγράφων όλων των ιδιωτικών συμφωνητικών, που έχουν συναφθεί με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο σχετικά με την παραχώρηση χρήσης αιγιαλού στις παραλίες «...» και «...» της δημοτικής ενότητας Κ και των δικαιολογητικών που έχουν κατατεθεί από τους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες για παραχώρηση αιγιαλών και χορήγηση άδειας λειτουργίας κινητών καντινών στις θέσεις «...», «...», «...» «...», «...» και «...». Επίσης, ζητείται από την να επιτραπεί στο Λιμεναρχείο Μ να της γνωστοποιήσει εγγράφως ποιες παραλίες είχαν ελεγχθεί κατά τον έλεγχο που πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουλίου 2012, ποιες καντίνες ήταν αυτοκινούμενες και είχαν αριθμό κυκλοφορίας, ποιοι ιδιοκτήτες έφεραν άδεια λειτουργίας κινητών καντινών και ποιοι από τους παραπάνω ιδιοκτήτες έφεραν μισθωτήρια για παραχωρήσεις χώρου αιγιαλού για τοποθέτηση ομπρελών και ξαπλώστρων.

5) Η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας Ν ζητά από την Αρχή να της γνωρίσει εάν είναι νόμιμη η χορήγηση σε κάτοικο της

δημοτικής κοινότητας Ξ εγγράφων (πίνακες, διαγράμματα, συμβολαιογραφικά έγγραφα, πρακτικά επιτροπής αναδάσμου, μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων) που αφορούν σε περατωθέντα αναδάσμο αγροκτήματος Ξ μη ελεγχθέντα όμως και μη κυρωθέντα.

Η Αρχή, αφού άκουσε τον εισηγητή και τους βοηθούς εισηγητές, οι οποίοι μετά τη διατύπωση των απόψεών τους αποχώρησαν, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης, εκδίδει την ακόλουθη

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

1. Η επεξεργασία των «απλών» προσωπικών δεδομένων διέπεται από τη διάταξη του άρθρου 5 του ν. 2472/1997, σύμφωνα με την παράγραφο 1 της οποίας, *«επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του»*. Η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων τους, είναι κατ' εξαίρεση επιτρεπτή, μόνο στην περίπτωση που συντρέχει κάποια από τις εξαιρετικές βάσεις νομιμότητας της επεξεργασίας της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου, η οποία ορίζει ότι: *«Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν: ... β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο ...»*. Τέτοια υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 5 ΚΔΔιαδ για το δικαίωμα (και αντίστοιχη αξίωση) πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα, υπό τις προϋποθέσεις που η εν λόγω διάταξη θέτει. Η σχετική κρίση περί συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 5 παρ.1 ΚΔΔιαδ, όπως κατά λογική αναγκαιότητα και η ερμηνεία των σχετικών διατάξεών του, ανατίθεται από τον νομοθέτη του ν.2472/1997 αποκλειστικά στον υπεύθυνο επεξεργασίας, ο οποίος θα ερμηνεύσει τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 5 ΚΔΔιαδ και του άρθρου 5 του ν. 2472/1997 με βάση τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και τις γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, στο οποίο, αν είναι δημόσια αρχή ή νπδδ μπορεί και να προστρέξει.

2. Η παγίωση μέσω της νομολογίας (βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 1397/1993), υπό το νομοθετικό καθεστώς του ν. 1599/1986, της αναγκαιότητας συνδρομής εύλογου ενδιαφέροντος στο πρόσωπο του αιτούντος πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα αποτυπώθηκε και στη διατύπωση του άρθρου 5 ΚΔΔιαδ, το οποίο ορίζει ότι «*κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα ... να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων*». Η νομολογία, όπως αυτή εκφράζεται με αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων, πάγια δέχεται ότι ο όρος «*εύλογο ενδιαφέρον*» αναφέρεται στη συνδρομή προσωπικής έννομης σχέσης που συνδέει τον αιτούντα με το περιεχόμενο των εγγράφων. Και ναι μεν για τη θεμελίωση του δικαιώματος πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα δεν απαιτείται η ύπαρξη εννόμου συμφέροντος υπό την στενή έννοια των άρθρων 47 του π.δ/τος 18/1989 ή του άρθρου 902 του ΑΚ, ως εύλογο όμως ενδιαφέρον δεν νοείται το ενδιαφέρον κάθε πολίτη για την εύρυθμη άσκηση των γενικών καθηκόντων μίας υπηρεσίας και την τήρηση των νόμων, αλλά εκείνο το οποίο προκύπτει, κατά τρόπο αντικειμενικό, από την ύπαρξη μιας συγκεκριμένης, προσωπικής έννομης σχέσης συνδεομένης με το περιεχόμενο των διοικητικών στοιχείων στα οποία ζητείται η πρόσβαση (βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 1214/2000 και εκεί περαιτέρω παραπομπές στη νομολογία, ΔΕφΑθ 368/2011, Γνμ. ΝΣΚ 92/2005). Σύμφωνα όμως με τη γνώμη ενός μέλους της Ολομέλειας, στην περίπτωση που τα δημόσια έγγραφα περιέχουν δεδομένα προσώπων που συμμετέχουν στον πολιτειακό και πολιτικό βίο της χώρας και εφόσον τα δεδομένα συνδέονται με την άσκηση των καθηκόντων τους, η αρχή της διαφάνειας της κρατικής δράσης εισέρχεται με αυξημένο βάρος στη διαδικασία της στάθμισης των αντιτιθέμενων δικαιωμάτων και είναι δυνατό να δικαιολογήσει μία ευρύτερη ερμηνεία της αόριστης έννοιας του «*εύλογου ενδιαφέροντος*» που δεν συνδέεται αναγκαιώς με προσωπική σχέση του αιτούντος με το έγγραφο.

3. Ενόψει των ανωτέρω δεν δικαιολογείται η αποστολή - και μάλιστα αθρόα - εκ μέρους των υπευθύνων επεξεργασίας, κρατικών φορέων ή και ιδιωτών προς την ΑΠΔΠΧ ερωτημάτων περί χορηγήσεως ή μη αντιγράφων ή καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο προσβάσεως πολιτών στα δημόσια έγγραφα που κατέχουν, δοθέντος ότι το άρθρο 5 του ΚΔΔιαδ έχει παγίως ερμηνευθεί και εφαρμοσθεί από τα αρμόδια δικαστήρια και το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, η δε παρεμβολή της ΑΠΔΠΧ, το μεν δεν απαιτείται

από τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2472/1997, το δε δεν προβλέπεται από άλλες διατάξεις ότι έχει κατά οιονδήποτε τρόπο δεσμευτική ή οιασδήποτε άλλης μορφής ενέργεια κατά το στάδιο της κρίσης του υπευθύνου επεξεργασίας περί της συνδρομής των προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου 5 του ΚΔΔιαδ. Συνεπώς αλυσιτελώς υποβάλλονται σχετικά ερωτήματα ενώπιον της ΑΠΔΠΧ.

4. Διαφορετική είναι η λύση στην περίπτωση που αφορά τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχ. β' του ν. 2472/1997, όπου η χορήγησή τους σε «ενδιαφερόμενο», ενέργεια που συνιστά επεξεργασία, επιτρέπεται υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 3 ΚΔΔιαδ και του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997. Απαιτείται, δηλαδή, η χορήγηση τους κατόπιν προηγούμενης άδειας της Αρχής, η οποία, κατά την κρατήσασα πρακτική, εκδίδεται στην περίπτωση που η επεξεργασία των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου μετά από αίτημα του υπευθύνου επεξεργασίας που αφορά και σε «ενδιαφερόμενο» τρίτο, υπό την προϋπόθεση ότι το διακυβευόμενο συμφέρον του τρίτου υπερέχει ή τουλάχιστον προστατεύεται ειδικώς από το δίκαιο παράλληλα με το συμφέρον του υποκειμένου των δεδομένων, τηρουμένων των αρχών της προσφορότητας, αναγκαιότητας και αναλογικότητας και λαμβανομένου υπόψη ότι η τελική κρίση για την αποδεικτική αξία του αιτούμενου εγγράφου ανήκει στα δικαστήρια ή σε πρώτη φάση στο αρμόδιο πειθαρχικό όργανο.

Στην περίπτωση αυτή η ΑΠΔΠΧ ασκεί την αρμοδιότητα που ρητά προβλέπεται από το άρθρο 7 παρ. 2 του ν. 2472/1997.

5. Τέλος, από τις διατάξεις των άρθρων 1, 3 παρ. 2 και 4 παρ. 4 του ν. 3448/2006 (για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα, θέματα ΟΤΑ κλπ) συνάγεται ότι, στην περίπτωση κατά την οποία δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 5 ΚΔΔιαδ, η πρόσβαση τρίτου σε δημόσια έγγραφα που περιέχουν προσωπικά δεδομένα με σκοπό τη περαιτέρω χρήση τους επιτρέπεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 του ν. 3448/2006, τηρουμένων των διατάξεων του ν. 2472/1997, τα δε αιτούμενα δημόσια έγγραφα χορηγούνται κατά κανόνα ανωνυμοποιημένα.

6. Η Αρχή εξουσιοδοτεί τα μέλη της να επιλύσουν τις στο ιστορικό της παρούσας αναφερόμενες υποθέσεις με την έκδοση σχετικών αποφάσεων / εγγράφων.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Π. Χριστόφορος

Μ. Γιαννάκη